

Pszczoły a różnorodność biologiczna

2020-05-22

Każdy gatunek ma swoje miejsce i pełni określoną funkcję w ekosystemie. Jeśli ginie, pogarsza się różnorodność biologiczna a ekosystem staje się mniej stabilny. Organizmy żywe wzajemnie na siebie wpływają. Są ze sobą połączone między innymi zależnościami pokarmowymi, dzięki którym zachodzi obieg materii i przepływ energii w przyrodzie.

20 maja obchodzony był ustanowiony przez ONZ Światowy Dzień Pszczół. Szczególne znaczenie pszczoł w utrzymaniu różnorodności biologicznej jest powodem, dla którego to w dzisiejszym Międzynarodowym Dniu Różnorodności Biologicznej poświęcamy uwagę tym owadom.

Pszczoła miodna (*Apis mellifera*) zalicza się do zwierząt gospodarskich, której działalność dostarcza konkretne produkty: miód, wosk pszczeli, propolis, mleczko pszczele, pyłek kwiatowy, jad pszczeli, wykorzystywane przez człowieka w gospodarce rolnej, farmaceutycznej czy kosmetycznej.

Na przełomie wieków ukształtował się ścisły związek, rodzaj symbiozy współżycia świata roślin i pszczoł. Po krótko symbioza ta polega na dostarczaniu owadom pokarmu białkowego, jakim jest pyłek kwiatowy oraz pokarmu energetycznego w postaci nektaru, przy czym pszczoły zapylają kwiaty, co jest niezbędne do powstania warzyw i owoców. Warto więc podkreślić, że ekonomiczna wartość zapylania przez owady pszczołowe wykracza ponad produkcję rolniczą. Pszczoły zapylają wszystkie rośliny, nie tylko uprawne. Ważną rolę pszczoł jest również zapylanie rodzimych gatunków roślin, które dostarczają pokarm dzikim zwierzętom, a to stanowi element prawidłowego funkcjonowania ekosystemu.

Właściwe zapylenie roślin przez pszczoły to jedyny sposób na zachowanie bioróżnorodności, tak bardzo ważnej dla prawidłowego funkcjonowania ekosystemu. Znaczenie tego jest coraz większe ze względu na postępującą degradację środowiska, ginie coraz więcej gatunków roślin i zwierząt, a to właśnie pszczoły zapylanie roślin utrzymuje tę równowagę.

Powszechnym problemem znanym we współczesnym świecie staje się spadek liczebności owadów zapylających, zwłaszcza pszczoł. Do najważniejszych zagrożeń stanu populacji owadów zapylających, w tym pszczoł zaliczyć należy:

- choroby pszczoły, m.in. zgnilec amerykański, warroza, czerniawka spadziowa, biegunka;
- szkodniki i wrogowie pszczoł - barciel pszczeli, szerszenie, osy, ropuchy, ptaki;
- chemizacja rolnictwa;
- zanieczyszczenie środowiska, głównie przez przemysł i samochody;
- wypalanie traw oraz wycinka drzew;
- zanik upraw roślin stanowiących przez dłuższy czas pożytek dla pszczoł i innych owadów.

Udział pszczoły miodnej w zapylaniu kwiatów wynosi około 90%, pozostałe 10% przypada na inne pożyteczne owady, np. trzmiele i pszczoły samotnice dziko żyjące murarki ogrodowe oraz muchówki.

Już Albert Einstein powiedział, że po wyginięciu pszczoł ludziom pozostaną jeszcze 3-4 lata egzystencji. Jeżeli istnienie ponad 80% roślin jest uzależnione od zapylania przez owady, to jak przyroda mogłaby bez nich funkcjonować? Jeżeli pszczoły wyginą to prawdopodobnie nikt więcej nie zapyli roślin. Taka wyrwa w łańcuchu pokarmowym będzie miała ogromne konsekwencje dla całej przyrody.

Różnorodność biologiczna - pszczoły

